ОБЛАГАЕМ ДОХОД ОТ ДРУГА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

НОРМАТИВНА УРЕДБА

Чл. 29 от ЗДДФЛ

ОБЛАГАЕМ ДОХОД ОТ ДРУГА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
(чл. 29, ал. 1 и 2)

ОБЛАГАЕМИЯТ ДОХОД ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА, КОИТО НЕ СА ТЪРГОВЦИ ПО СМИСЪЛА НА ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН, СЕ ОПРЕДЕЛЯ, КАТО ПРИДОБИТИЯТ ДОХОД СЕ НАМАЛЯВА С РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА, КАКТО СЛЕДВА:

1. **С 60 НА СТО ЗА:**
   - **доходи от дейността на физическите лица, регистрирани като земеделски стопани, за производство на непреработени продукти от селско стопанство, с изключение на доходите от производство на декоративна растителност;**

2. **С 40 НА СТО ЗА:**
   - **доходи от дейността на физическите лица за производство на преработени или непреработени продукти от селско стопанство (включително от продажба на произведена декоративна растителност), от горско стопанство (включително от събиране на диворастящи билки), от ловно стопанство и от рибно стопанство;**
   - **авторски и лицензионни възнаграждения, включително за доходи от продажба на изобретения, произведения на науката, културата и изкуството от техните автори, както и за възнаграждения за изпълнения на артисти-изпълнители;**
   - **доходи от упражняване на занаят, които не се облагат с патентен данък по реда на *Закона за местните данъци и такси*;**
   - **доходи от упражняване на свободна професия като адвокат и нотариус;**

3. **С 25 НА СТО ЗА:**
   - **доходи от упражняване на свободна професия, извън тези от упражняване на свободна професия като адвокат и нотариус, или възнаграждения по извънтрудови правоотношения.**

<u>В облагаемия доход от друга стопанска дейност не се включват доходи, които са участвали при формирането на облагаем доход по реда на чл. 26 от ЗДДФЛ за предходни данъчни години (чл. 29, ал. 2).</u>

Това правило е свързано с разпоредбите на чл. 29а от ЗДДФЛ (виж фиш II.III.6А). Възможно е да се приложи, когато физическо лице – регистрирано като земеделски стопанин, за предходна година се е облагало по реда на чл. 29а, т.е. по ред аналогичен на прилагания от едноличните търговци, но за текущата година формира облагаемия си доход по реда на чл. 29 от ЗДДФЛ и е придобило доходи, които вече са били включени в облагаемия доход по чл. 26.

ОБЛАГАЕМ ДОХОД ОТ ДРУГА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

В облагаемия доход по чл. 29, ал. 1 от ЗДДФЛ се включват доходи, които съгласно чл. 11 са придобити през период на облагане с данък по чл. 14, ал. 2 и които не са участвали при формиране на счетоводния финансов резултат за годината на придобиване, а биха участвали при формирането на счетоводния финансов резултат за текущата година, ако лицето се облагаше по реда на чл. 29а (чл. 29, ал. 3).

Това правило също, както и нормата на чл. 29, ал. 2 от ЗДДФЛ, касае само физическите лица – земеделски стопани, които са се облагали по реда на чл. 29а от ЗДДФЛ за предходна година, но за текущата формират облагаем доход по реда на чл. 29 от ЗДДФЛ.

ВНИМАНИЕ! От 01.01.2019 г. брутната сума на придобитите от физически лица, нерегистрирани като земеделски стопани, облагаеми доходи, получени под формата на държавни помощи, субсидии и друго подпомагане от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, от Европейския фонд за развитие на селските райони и от държавния бюджет, се облагат с окончателен данък по реда на чл. 38, ал. 15 от ЗДДФЛ. **(Виж фиш III.I.2)**

Дейностите, попадащи в обхвата на селското стопанство, ловното стопанство, горското стопанство и рибното стопанство, са изброени в група А от КИД-2025, както следва:

А	**СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО**
01	**Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности**
01.1	*Отглеждане на едногодишни растения*
01.11	*Отглеждане на зърнено-житни (различни от ориз) и бобови култури и маслодайни семена*
01.12	*Отглеждане на ориз*
01.13	*Отглеждане на зеленчуци, дини и пъпеши, кореноплодни и грудкови*
01.14	*Отглеждане на захарна тръстика*
01.15	*Отглеждане на тютюн*
01.16	*Отглеждане на влакнодайни култури*
01.19	*Отглеждане на други едногодишни култури*
01.2	*Отглеждане на многогодишни култури*
01.21	*Отглеждане на лозя*
01.22	*Отглеждане на тропически и субтропически плодове*
01.23	*Отглеждане на цитрусови плодове*
01.24	*Отглеждане на семкови и костилкови плодове*
01.25	*Отглеждане на черупкови, ягодоплодни и други плодове*
01.26	*Отглеждане на маслосъдържащи плодове*
01.27	*Отглеждане на култури за напитки*
01.28	*Отглеждане на подправки, етеричномаслени и лечебни култури*

ОБЛАГАЕМ ДОХОД ОТ ДРУГА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

01.29	*Отглеждане на други многогодишни култури*
01.3	*Дейности на разсадници, без горските*
01.30	*Дейности на разсадници, без горските*
01.4	*Животновъдство*
01.41	*Отглеждане на едър рогат добитък, с млечно направление*
01.42	*Отглеждане на едър рогат добитък, с друго направление*
01.43	*Отглеждане на коне, магарета, мулета и катъри*
01.44	*Отглеждане на камили, лами и подобни животни*
01.45	*Отглеждане на дребен рогат добитък*
01.46	*Отглеждане на свине*
01.47	*Отглеждане на домашни птици*
01.49	*Отглеждане на други животни*
01.5	*Смесено растениевъдно-животновъдно стопанство*
01.50	*Смесено растениевъдно-животновъдно стопанство*
01.6	*Спомагателни дейности в селското стопанство*
01.61	*Спомагателни дейности в растениевъдството*
01.62	*Спомагателни дейности в животновъдството*
01.63	*Дейности след прибиране на реколтата и обработка на семена за посев*
01.7	*Лов и спомагателни дейности*
01.70	*Лов и спомагателни дейности*

02 **Горско стопанство и дърводобив**
02.1 *Лесовъдство и други дейности в горското стопанство*
02.10 *Лесовъдство и други дейности в горското стопанство*
02.2 *Дърводобив*
02.20 *Дърводобив*
02.3 *Събиране на диворастящи и недървесни продукти*[1]
02.30 *Събиране на диворастящи и недървесни продукти*
02.4 *Спомагателни дейности в горското стопанство*
02.40 *Спомагателни дейности в горското стопанство*
03 **Рибно стопанство**
03.1 *Риболов*
03.11 *Океански и морски риболов*
03.12 *Сладководен риболов*
03.2 *Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми*
03.21 *Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми в солени басейни*
03.22 *Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми в сладководни*

[1] Считано от 01.01.2024 г. доходите на физическите лица, които не са търговци по смисъла на Търговския закон, от събиране на диворастящи гъби и плодове, с изключение на такива от лечебните растения, се облагат с алтернативен данък и не се включват в облагаемия доход от горско стопанство, който се формира по реда на чл. 29, ал. 1, т. 2 от ЗДДФЛ (Виж фиш III.III.1)

ЛЕГАЛНИ ДЕФИНИЦИИ

басейни

03.3 *Спомагателни дейности с рибното стопанство*

03.30 *Спомагателни дейности в рибното стопанство*

„Непреработен продукт от селско стопанство“ - всеки първичен продукт, получен от растенията и животните, който се използва в естествен вид, без да е подлаган на технологична обработка или преработка, в резултат на която да са настъпили физико-химични изменения в състава. **(§ 1, т. 21 от ДР на ЗДДФЛ)**

„Селскостопанска дейност” - дейността, чрез която се управляват биологичните активи и тяхната биологична трансформация в селскостопанска продукция с цел те да бъдат продадени, преработени или използвани в тази дейност. **(точка 2 от СС № 41 „Селско стопанство”)**

„Ловно стопанство” - комплекс от дейности, свързани със стопанисването, опазването и ползването на дивеча, с организацията и устройството на ловната площ на Република България и с търговията с дивеч и дивечови продукти. **(§ 1, т. 1 от ДР на *Закона за лова и опазване на дивеча*)**

„Рибностопански дейности” - дейностите, свързани със стопанския риболов, сладководните и морските аквакултури, преработката и търговията с риба и други водни организми. **(§ 1, т. 24 от ДР на *Закона за рибарството и аквакултурите*)**

„Риболов” е поставянето на разрешени уреди и средства във водата за улов на риба и други водни организми, изваждане на улова от водата, неговото пренасяне и превозване. **(§ 1, т. 26 от ДР на *Закона за рибарството и аквакултурите*)**

„Риболов - стопански” - риболов по смисъла на т. 26 - дейност, при която се извършва улов на риба и други водни организми в определените за това обекти с разрешени уреди и средства с цел стопанска дейност и реализиране на доход, независимо от това, дали дейността се извършва постоянно, сезонно или временно. За стопански риболов по смисъла на този закон се смята и риболов, извършван с уреди, различни от тези по чл. 24, ал. 1 (разрешените уреди за лицата, упражняващи любителски риболов), и/или при който уловената риба или други водни организми е в размер, надхвърлящ определените в чл. 24, ал. 3 количества (количествата, които могат да запазват за себе си лицата, упражняващи любителски риболов). **(§ 1, т. 28 от ДР на *Закона за рибарството и аквакултурите*)**

„Декоративна растителност” - цялото декоративно растително разнообразие - дървета, храсти, цветя и треви, включени в озеленените площи, в насажденията по алеи, улици и площади и в недвижимите имоти на държавата, общината, юридически и физически лица. Дълготрайна декоративна растителност са всички декоративни видове широколистни и иглолистни дървета и храсти. **(§ 1, ал. 3 от ДР на *Наредба № 1 за опазване на озелените площи и декоративната растителност*)**

„Авторски и лицензионни възнаграждения” - плащания от всякакъв вид, получени за: използването или за правото на използване на всяко авторско право за литературно, художествено или научно произведение, включително кинофилми, записи на радио- или телевизионно предаване или софтуер; на всеки патент, топологии на интегралните схеми, марка, промишлен дизайн или полезен модел, план, секретна формула или процес или за използване на или за правото на използване на промишлено, търговско или научно оборудване, или за информация, отнасяща се до промишлен, търговски или научен опит. Не се смятат за авторски и лицензионни възнаграждения плащанията за придобиване на право на ползване на софтуер, в който е инкорпорирано само копие от съответната програма, в случай, че не се предоставят правата по копиране, размножаване, разпространяване, видоизменяне, публично представяне или други форми на търговско използване. „Промишлено, търговско или научно оборудване” са всички движими вещи, включително транспортни средства, съоръжения, средства за производство, средства за

оказване на услуги и други, които предприятието използва в стопанската си дейност. **(§ 1, т. 8 от ДР на ЗКПО).**

„Упражняване на занаят" - § 1, т. 28 от ДР на ЗДДФЛ (Виж фиш I.5**)**

„Лица, упражняващи свободна професия" - § 1, т. 29 от ДР на ЗДДФЛ (Виж фиш I.5)

„Извънтрудови правоотношения" - правоотношенията извън тези по т. 26 (*трудови правоотношения*), 28 (*упражняване на занаят*) и 29 (*упражняване на свободна професия*), по силата на които се дължи постигането на определен резултат от физическо лице, което не е едноличен търговец. **(§ 1, т. 30 от ДР на ЗДДФЛ)**

ВНИМАНИЕ!

Виж указание изх. № 24-00-7/11.04.2008 г. относно прилагането на чл. 29 от ЗДДФЛ.

ОТ ПРАКТИКАТА НА НАП ОТНОСНО ДАНЪЧНОТО ТРЕТИРАНЕ НА ДОХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБА НА ДЪРВЕСИНА: Добитата от горите дървесина по своята същност е продукт от дейността по възпроизводството им, поради което доходите на физическите лица, получени от продажбата на дървесина, добита от собствена гора, се третират като доходи от горско стопанство. В това им качество, без оглед начина на придобиването на гората (чрез покупка, по наследство, дарение и пр.), тези доходи подлежат на облагане по реда на чл. 29, ал. 1, т. 2 и свързаните с нея разпоредби на ЗДДФЛ.